

Rolnummers 6448, 6449 en 6520
Arrest nr. 9/2018 van 1 februari 2018

A R R E S T

In zake : de prejudiciële vragen betreffende de artikelen 479 tot 482*bis* van het Wetboek van strafvordering, gesteld door de kamer van inbeschuldigingstelling van het Hof van Beroep te Luik.

Het Grondwettelijk Hof,

samengesteld uit de voorzitters J. Spreutels en E. De Groot, en de rechters L. Lavrysen, A. Alen, J.-P. Snappe, J.-P. Moerman, E. Derycke, T. Merckx-Van Goey, P. Nihoul, F. Daoût, T. Giet en R. Leysen, bijgestaan door de griffier F. Meersschaut, onder voorzitterschap van voorzitter J. Spreutels,

wijst na beraad het volgende arrest :

*

* *

I. *Onderwerp van de prejudiciële vragen en rechtspleging*

a. Bij twee arresten van 6 juni 2016 in zake het openbaar ministerie tegen L.M., waarvan de expedities ter griffie van het Hof zijn ingekomen op 14 juni 2016, heeft de kamer van inbeschuldigingstelling van het Hof van Beroep te Luik de volgende prejudiciële vragen gesteld :

1. « Schenden de artikelen 479 tot 482*bis* van het Wetboek van strafvordering de artikelen 10 en 11 van de Grondwet, in zoverre zij de in artikel 479 van dat Wetboek bedoelde rechtzoekenden het recht ontzeggen om de regelmatigheid van de rechtspleging en van het te hunnen aanzien gevoerde onderzoek in de loop van dat onderzoek te laten controleren door de kamer van inbeschuldigingstelling, alsook het recht om, voor de kamer van inbeschuldigingstelling, beroepen in te stellen tegen beslissingen die zijn geweest door de onderzoeksmagistraat op verzoekschriften die zij aan hem hebben gericht, terwijl de artikelen 6 van elk van beide wetten van 25 juni 1998 tot regeling van de strafrechtelijke verantwoordelijkheid van (federale) ministers, enerzijds, en van die van leden van een gemeenschaps- of gewestregering, anderzijds, die rechten toekennen aan die laatstgenoemden ? »;

2. « Schenden de artikelen 479 tot 482*bis* van het Wetboek van strafvordering artikel 13 van de Grondwet, al dan niet in samenhang gelezen met artikel 6 van het Europees Verdrag tot bescherming van de rechten van de mens en de fundamentele vrijheden, in zoverre zij de in artikel 479 van dat Wetboek bedoelde rechtzoekenden weerhouden van het recht om tijdens het onderzoek, voor de kamer van inbeschuldigingstelling, beroepen in te stellen tegen beslissingen die zijn geweest door de onderzoeksmagistraat op verzoekschriften die zij aan hem hebben gericht, alsook van het recht om de regelmatigheid van de rechtspleging en van het onderzoek te laten controleren door de kamer van inbeschuldigingstelling ? ».

b. Bij arrest van 26 september 2016 in zake het openbaar ministerie tegen L.M., waarvan de expeditie ter griffie van het Hof is ingekomen op 29 september 2016, heeft de kamer van inbeschuldigingstelling van het Hof van Beroep te Luik de volgende prejudiciële vragen gesteld :

1. « Schenden de artikelen 479 tot 482*bis* van het Wetboek van strafvordering de artikelen 10 en 11 van de Grondwet, in zoverre zij de in artikel 479 van dat Wetboek bedoelde rechtzoekenden het recht ontzeggen om, voor de kamer van inbeschuldigingstelling, beroepen in te stellen tegen beslissingen die zijn geweest door de onderzoeksmagistraat op verzoekschriften die zij aan hem hebben gericht, terwijl de artikelen 6 van elk van beide wetten van 25 juni 1998 tot regeling van de strafrechtelijke verantwoordelijkheid van (federale) ministers, enerzijds, en van die van leden van een gemeenschaps- of gewestregering, anderzijds, die rechten toekennen aan die laatstgenoemden ? »;

2. « Schenden de artikelen 479 tot 482*bis* van het Wetboek van strafvordering artikel 13 van de Grondwet, al dan niet in samenhang gelezen met artikel 6 van het Europees Verdrag tot bescherming van de rechten van de mens en de fundamentele vrijheden, in zoverre zij de in artikel 479 van dat Wetboek bedoelde rechtzoekenden weerhouden van het recht om tijdens het onderzoek, voor de kamer van inbeschuldigingstelling, beroepen in te stellen tegen beslissingen die zijn geweest door de onderzoeksmagistraat op verzoekschriften die zij aan hem hebben gericht ? ».

Die zaken, ingeschreven onder de nummers 6448, 6449 en 6520 van de rol van het Hof, werden samengevoegd.

Memories zijn ingediend door :

- L.M., bijgestaan en vertegenwoordigd door Mr. M. L. Levaux, advocaat bij de balie te Brussel (in de zaken nrs. 6448 en 6449);

- de Ministerraad, bijgestaan en vertegenwoordigd door Mr. P. Schaffner, advocaat bij de balie te Brussel (in de zaken nrs. 6448 en 6449);

- de Ministerraad, bijgestaan en vertegenwoordigd door Mr. P. Schaffner (in de zaak nr. 6520).

Memories van antwoord zijn ingediend door :

- L.M.;

- de Ministerraad (in de zaken nrs. 6448 en 6449).

Bij beschikking van 12 juli 2017 heeft het Hof, na de rechters-verslaggevers F. Daoût en T. Merckx-Van Goey te hebben gehoord, beslist dat de zaken in staat van wijzen zijn, dat geen terechtzitting zal worden gehouden, tenzij een partij binnen zeven dagen na ontvangst van de kennisgeving van die beschikking een verzoek heeft ingediend om te worden gehoord, en dat, behoudens zulk een verzoek, de debatten zullen worden gesloten op 26 september 2017 en de zaken in beraad zullen worden genomen.

Ingevolge het verzoek van een partij om te worden gehoord, heeft het Hof bij beschikking van 26 september 2017 de dag van de terechtzitting bepaald op 18 oktober 2017.

Op de openbare terechtzitting van 18 oktober 2017 :

- zijn verschenen :

. L.M., bijgestaan door Mr. L. Levaux;

. Mr. P. Schaffner, voor de Ministerraad;

- hebben de rechters-verslaggevers F. Daoût en T. Merckx-Van Goey verslag uitgebracht;

- zijn de voornoemde partijen gehoord;

- zijn de zaken in beraad genomen.

De bepalingen van de bijzondere wet van 6 januari 1989 op het Grondwettelijk Hof met betrekking tot de rechtspleging en het gebruik van de talen werden toegepast.

II. De feiten en de rechtspleging in de bodemgeschillen

De drie samengevoegde zaken hebben betrekking op misdrijven waarvoor een rechter bij de Rechtbank van eerste aanleg Namen, afdeling Dinant, wordt vervolgd.

In de zaak nr. 6448 wordt bij de kamer van inbeschuldigingstelling hoger beroep ingesteld tegen een door de onderzoeksmagistraat gewezen beschikking waarbij de inzage in het strafdossier aan de vervolgte rechter wordt geweigerd. Die laatste verzoekt de kamer van inbeschuldigingstelling eveneens om de regelmatigheid van de rechtspleging en van het onderzoek te controleren. Steunend op artikel 136, tweede lid, van het Wetboek van strafvordering, verklaart de kamer van inbeschuldigingstelling dat verzoek onontvankelijk.

In de zaak nr. 6449 wordt bij de kamer van inbeschuldigingstelling door de vervolgte rechter een « verklaring van hoger beroep » aanhangig gemaakt tegen een beslissing van de onderzoeksmagistraat waarbij een bewarend beslag wordt bevolen. De vervolgte rechter verzoekt de kamer van inbeschuldigingstelling eveneens om de regelmatigheid van de rechtspleging en van het door de onderzoeksmagistraat tegen hem gevoerde onderzoek te controleren.

In de zaak die aanleiding heeft gegeven tot de prejudiciële vraag die in de zaak nr. 6520 is gesteld, dient de kamer van inbeschuldigingstelling van het Hof van Beroep te Luik kennis te nemen van een nieuw dossier met betrekking tot dezelfde magistraat. In die nieuwe zaak wordt bij de kamer van inbeschuldigingstelling hoger beroep ingesteld tegen een door de onderzoeksmagistraat gewezen beschikking waarbij het verrichten van bijkomende onderzoekshandelingen waarom door de vervolgte rechter is verzocht, wordt geweigerd.

In de drie zaken die aanleiding hebben gegeven tot de saisine van het Hof, onderzoekt de kamer van inbeschuldigingstelling de situatie van de vervolgte rechter tijdens het onderzoek. Zij stelt vast dat hem, rekening houdend met zijn hoedanigheid van magistraat, niet de mogelijkheid wordt toegekend om hoger beroep in te stellen tegen een beslissing van de onderzoeksmagistraat die door de eerste voorzitter van het Hof van Beroep is aangewezen.

In de zaken nrs. 6448 en 6449 stelt de kamer van inbeschuldigingstelling eveneens vast dat de vervolgte magistraat de kamer van inbeschuldigingstelling niet kan verzoeken om de regelmatigheid van de rechtspleging en van het door diezelfde onderzoeksmagistraat gevoerde onderzoek te controleren.

III. In rechte

- A -

A.1.1. De Ministerraad voert vooraf aan dat het antwoord op de prejudiciële vragen klaarblijkelijk niet nuttig is voor de oplossing van de bodemgeschillen in zoverre zij bepalingen beogen die andere magistraten betreffen dan die met de hoedanigheid van rechter bij de rechtbank van eerste aanleg, aangezien de magistraat op wie de drie aan het verwijzende rechtscollege voorgelegde zaken betrekking hebben, tot dat rechtscollege behoort.

Aangezien de artikelen 481 en 482 van het Wetboek van strafvordering enkel betrekking hebben op de magistraten die een lid van het hof van beroep zijn of een ambtenaar die bij dat hof de functie van openbaar ministerie uitoefent, zou er geen aanleiding bestaan om de grondwettigheid ervan te onderzoeken. Hetzelfde geldt met betrekking tot artikel 482*bis* van hetzelfde Wetboek, aangezien de prejudiciële vragen het onderzoek van de grondwettigheid beperken tot de situatie waarin de in artikel 479 van het Wetboek van strafvordering bedoelde rechtzoekenden zich bevinden en niet hun eventuele medeplichtigen en mededaders.

A.1.2. De Ministerraad merkt eveneens op dat in de twee prejudiciële vragen in elk van de samengevoegde zaken dezelfde vragen met betrekking tot de gevolgen van het voorrecht van rechtsmacht voor de magistraten worden gesteld, maar vanuit de invalshoek van verschillende toetsingsnormen. Hij beoogt dan ook eerst de vraag over het verschil in behandeling ten aanzien van de artikelen 10 en 11 van de Grondwet te onderzoeken. Pas in het stadium van de analyse van de evenredigheid van de maatregel zal tegelijk de vraag over de inachtneming,

door de getoetste normen, van artikel 13 van de Grondwet, al dan niet in samenhang gelezen met artikel 6 van het Europees Verdrag voor de rechten van de mens, worden aangesneden.

A.1.3. Met betrekking tot het in de eerste prejudiciële vraag bedoelde verschil in behandeling beklemtoont de Ministerraad dat het verwijzend rechtscollege de situatie wenst te vergelijken van enerzijds de magistraten aan wie het recht wordt ontzegd om de regelmatigheid van het te hunnen aanzien gevoerde onderzoek in de loop van dat onderzoek te laten controleren door de kamer van inbeschuldigingstelling, alsook het recht om voor de kamer van inbeschuldigingstelling beroep in te stellen tegen beslissingen die zijn geweest door de onderzoeksmagistraat op verzoekschriften die zij aan hem hebben gericht, en, anderzijds, de federale ministers, alsook van de leden van de gemeenschaps- of gewestregeringen die wel over dat recht op controle van het onderzoek zouden beschikken ingevolge artikel 6 van de wetten van 25 juni 1998 tot regeling van de strafrechtelijke verantwoordelijkheid van ministers en tot regeling van de strafrechtelijke verantwoordelijkheid van leden van een gemeenschaps- of gewestregering.

De Ministerraad geeft aan dat het verschil in behandeling op een objectief criterium berust, namelijk de hoedanigheid van de persoon die het voorrecht van rechtsmacht geniet. De Ministerraad neemt vervolgens de rechtspraak van het Hof inzake het voorrecht van rechtsmacht over. Daaruit zou volgen dat de twee onderzochte voorrechten van rechtsmacht een gewettigd doel nastreven, namelijk ten aanzien van de betrokken personen een onpartijdige en serene rechtsbedeling verzekeren en vermijden dat, enerzijds, roekeloze, onverantwoorde of tergende vervolgingen zouden worden ingesteld jegens de personen op wie dat stelsel van toepassing is en, anderzijds, diezelfde personen hetzij te streng, hetzij te mild zouden worden behandeld.

De Ministerraad beklemtoont dat met betrekking tot de leden van de uitvoerende macht een politieke dimensie wordt toegevoegd die een verklaring vormt voor het optreden - zoals voorzien in het oorspronkelijke stelsel en gehandhaafd in het huidige stelsel - van de Kamer van volksvertegenwoordigers of van het Parlement waaraan het lid verantwoording verschuldigd is of was in het kader van de vervolgingen en van het afsluiten van het tegen de betrokken personen gevoerde onderzoek. Die eerder politieke dimensie zou de invoering van verschillende voorrechten van rechtsmacht kunnen verantwoorden.

De Ministerraad voert in dat verband en overeenkomstig de rechtspraak van het Hof aan dat de wetgever over een ruime beoordelingsbevoegdheid beschikt om zowel de openbare ambten te bepalen waarvoor regels moeten worden vastgesteld die afwijken van de gewone regels van de strafrechtspleging, als de aard van het in te voeren stelsel of van de in te voeren stelsels.

A.1.4. Volgens de Ministerraad zouden de verschillen in behandeling van de magistraten ten opzichte van de federale, gemeenschaps- en gewestministers vanuit het oogpunt van de controle van het onderzoek tijdens het verloop ervan op zich niet discriminerend zijn. De artikelen 10 en 11 van de Grondwet zouden immers enkel zijn geschonden indien de vermelde verschillen in behandeling gepaard zouden gaan met een onevenredige beperking van de rechten van de magistraten.

A.1.5. De Ministerraad voert aan dat de analyse soortgelijk is aan die welke ten aanzien van de artikelen 10 en 11 van de Grondwet is verricht indien zij gebaseerd is op het onderzoek van de inachtneming, door de getoetste normen, van artikel 13 van de Grondwet en van artikel 6 van het Europees Verdrag voor de rechten van de mens. Aldus mag het stelsel van het voorrecht van rechtsmacht niet tot gevolg hebben dat het door de voormelde toetsingsnormen gewaarborgde recht op toegang tot een rechter op zodanige wijze wordt beperkt dat de kern zelf van dat recht wordt aangetast, noch dat de rechten van de vervolgte personen in gevaar worden gebracht door ze dermate op onevenredige wijze te beperken, dat het eveneens door artikel 6 van het Europees Verdrag voor de rechten van de mens gewaarborgde billijke karakter van de rechtspleging wordt aangetast.

A.1.6. Volgens de Ministerraad houdt de onmogelijkheid van hoger beroep voor de kamer van inbeschuldigingstelling tegen een beslissing van de onderzoeksmagistraat in verband met een verzoekschrift dat aan hem wordt gericht, niet noodzakelijkerwijs een onevenredige beperking van de rechten van de vervolgte magistraten in. De Ministerraad baseert zich op het arrest nr. 131/2016 van het Hof van 20 oktober 2016. Hij merkt op dat andere waarborgen worden geboden aan de magistraten van de rechtbanken van eerste aanleg die het voorrecht van rechtsmacht genieten, met name het feit dat het ambt van onderzoeksrechter wordt uitgeoefend door een magistraat die daartoe is aangewezen door de eerste voorzitter van het hof van beroep en het feit dat zij worden berecht door de hoogste feitenrechter die tot hun rechtsgebied behoort. De Ministerraad voert aan dat het hof van beroep zelf in staat is om een bij dat hof ingediend verzoek om bijkomende handelingen in te willigen. Daaruit vloeit voort dat de rechten van de magistraten niet op onevenredige wijze worden beperkt, aangezien zij

de mogelijkheid behouden om het hof van beroep zelf te verzoeken om bijkomende handelingen te bevelen die niet door de met het onderzoek belaste magistraat zijn toegestaan.

A.1.7. De Ministerraad voert eveneens aan dat de ontstentenis van het optreden van de kamer van inbeschuldigingstelling in het kader van de controle van het onderzoek niet op onevenredige wijze afbreuk doet aan de rechten van de vervolgte magistraten. Het hof van beroep zou immers zelf in staat zijn om de regelmatigheid van de rechtspleging te verifiëren. Uit het voorgaande zou voortvloeien dat het recht op toegang tot een rechter wordt gewaarborgd en dat de rechten waarop de voor het hof van beroep vervolgte magistraten zich kunnen beroepen, hun het voordeel van een eerlijk proces verzekeren. Bijgevolg zouden beide prejudiciële vragen ontkennend moeten worden beantwoord.

A.2.1. In zijn memorie geeft de verzoeker voor het verwijzend rechtscollege aan dat hij in het kader van de behandeling van een burgerlijke zaak en na een vonnis dat hij heeft gewezen, ertoe werd gebracht de procureur-generaal te Luik van wie hij strafrechtelijk afhangt krachtens de artikelen 479 en volgende van het Wetboek van strafvordering, fel te bekritisieren. Dat voorval zou van dien aard zijn dat het aantoonde dat de rechter, in de uitoefening van zijn rechtsprekende functie die door de artikelen 16 en 151 van de Grondwet en door artikel 10 van het Europees Verdrag voor de rechten van de mens wordt gewaarborgd, ertoe kan worden gebracht met de wet strijdige praktijken van een gerechtelijke overheid waaraan hij bovendien is onderworpen, aan te klagen, hetgeen hem ten aanzien van die overheid in de situatie van klokkenluider plaatst die aanleiding zou kunnen geven tot represailles.

Het bijzondere stelsel van het voorrecht van rechtsmacht zou in dat geval problemen doen rijzen ten aanzien van de artikelen 10, 11, 16 en 151 van de Grondwet en de artikelen 6 en 10 van het Europees Verdrag voor de rechten van de mens, alsook ten aanzien van de resolutie 1729 van 29 april 2010 van de Parlementaire Assemblee van de Raad van Europa en de aanbeveling nr. (2014)7 van 30 april 2014 van het Europees Comité van Ministers betreffende het statuut van klokkenluiders, waarbij de erin vervatte omschrijving van de bescherming aanleiding heeft gegeven tot verschillende arresten van het Europees Hof voor de Rechten van de Mens.

A.2.2. De verzoeker voor het verwijzend rechtscollege voert aan dat in de interne rechtsorde geen enkele wetsbepaling bestaat om de rechter die klokkenluider is geworden, te beschermen tegen eventuele belangenconflicten ten aanzien van het parket-generaal. Die situatie zou onaanvaardbaar zijn om vier redenen. Aldus zou de houder van het voorrecht van rechtsmacht niet de onpartijdigheid kunnen genieten die in principe ten dienste van het algemeen belang wordt gewaarborgd, wanneer de procureur-generaal bij het hof van beroep rechtstreeks in het geding is gebracht bij een vonnis dat door die houder van het voorrecht van rechtsmacht is gewezen. In dat geval zou er immers een belangenconflict ten aanzien van de betrokken procureur-generaal bestaan. Ten tweede zou het onderzoek dat eruit voortvloeit en dat zou zijn ingesteld door een dergelijk openbaar ministerie in die context van een objectief belangenconflict, niet in overeenstemming kunnen zijn met de vereisten van een eerlijk proces in zoverre het openbaar ministerie over een onbeperkte toegang tot het onderzoeksdossier beschikt. Ten derde zou de verwijzingsbeslissing die enkel door de procureur-generaal in die context is genomen, gebrekkig zijn en op een willekeurige handeling lijken. Ten vierde zou de inbreuk die kan worden gemaakt op de vrijheid van meningsuiting, op de onafhankelijkheid van de in een dergelijke context vervolgte rechter en op het vermoeden van onschuld bij een in verdenkingstelling maximaal zijn en vereisen dat hem een bescherming wordt verzekerd, naar het voorbeeld van de regeling die voor gewone rechtzoekenden bestaat.

A.3.1. In zijn memorie van antwoord merkt de Ministerraad op dat de verzoeker voor het verwijzend rechtscollege, na het onderwerp van de prejudiciële vragen in herinnering te hebben gebracht, een deel van zijn memorie aan de feiten van het geschil en aan de rechtspleging in het bodemgeschil wijdt. Hij zou in dat verband niet verwijzen naar de feiten die aan het verwijzende rechtscollege zijn voorgelegd, maar naar een burgerlijke procedure die hij in zijn hoedanigheid van voorzitter van een kamer van de Rechtbank van eerste aanleg Namen, afdeling Dinant, zou hebben gevoerd, waarna de kamer die hij voorzat, een vonnis zou hebben gewezen waarbij de strijdigheid met de openbare orde is vastgesteld van de overeenkomst die werd gesloten tussen de partijen bij het geschil dat hem was voorgelegd onder bescherming van de procureur-generaal te Luik, en waarbij die overeenkomst op grond van de artikelen 1131 en 1133 van het Burgerlijk Wetboek nietig is verklaard.

De Ministerraad merkt op dat dergelijke uiteenzettingen geen verband houden met de rechtspleging en de feitelijke voorgeschiedenis die uit de verwijzingsarresten van de kamer van inbeschuldigingstelling van het Hof van Beroep te Luik blijken. Bijgevolg zou er geen aanleiding bestaan om op enigerlei wijze daarmee rekening te houden in het kader van het onderzoek van de prejudiciële vragen die bij het Hof aanhangig zijn gemaakt.

A.3.2. Om dezelfde redenen voert de Ministerraad aan dat de beweringen dat er een bewezen belangenconflict tussen de verzoeker voor het verwijzend rechtscollege en de procureur-generaal te Luik zou bestaan, te dezen niet moeten worden beoordeeld. Volgens de Ministerraad zou de verzoeker voor het verwijzend rechtscollege, met die overwegingen, voor het Hof blijven bij hetgeen hij voor het verwijzende rechtscollege heeft gezegd met betrekking tot vragen waarvan hij zou hebben gewild dat zij werden gesteld. Het verwijzend rechtscollege heeft die vragen evenwel ongepast geacht.

A.3.3. Uit die elementen zou voortvloeien dat de uiteenzettingen van de verzoeker voor het verwijzend rechtscollege, in het bijzonder met betrekking tot de zorgwekkende gevolgen voor zijn rechten die hij afleidt uit het huidige systeem van het voorrecht van rechtsmacht dat bij de getoetste normen is vastgesteld, te dezen absoluut niet relevant zijn, in zoverre zij geen betrekking hebben op de aan het Hof voorgelegde vragen.

A.4.1. In zijn memorie van antwoord voegt de verzoeker voor het verwijzend rechtscollege eraan toe dat, hoewel het legitiem lijkt om ten aanzien van de magistraten een onpartijdige en serene rechtsbedeling te waarborgen, toch zou moeten worden vastgesteld dat het thans van kracht zijnde systeem tot een resultaat leidt dat net het omgekeerde is, zoals hij in zijn memorie heeft beklemtoond. Volgens hem zou het niet volstaan om aan te voeren dat het hof van beroep in staat zou zijn om over te gaan tot het controleren van de regelmatigheid van de rechtspleging en om een verzoek om bijkomende handelingen te verrichten in te willigen. In tegenstelling tot elke rechtzoekende zal een rechter immers het voorwerp van ongepaste vervolgingen zonder enige controle kunnen uitmaken en zal hij zich pas ertegen kunnen verdedigen nadat hij voor het hof van beroep is gedagvaard. Zulks neemt evenmin weg dat de procureur-generaal als enige meester van de saisine van de feitenrechter blijft, aangezien hij willekeurig beslist over de opportuniteit om de zaak aanhangig te maken bij het hof van beroep, en aangezien hij het ogenblik kiest waarop, en zelfs de kamer waarvoor hij de verwezen magistraat dagvaardt, hetgeen, zelfs indien die kamer in theorie wordt samengesteld door de eerste voorzitter van het hof van beroep, aan de procureur-generaal een grote speelruimte laat naar gelang van de rechtspraak die deze of gene kamer voordien vermocht te ontwikkelen. Het recht op toegang tot een rechter zou dus niet worden gewaarborgd onder voorwaarden waarbij een eerlijk proces in acht wordt genomen, noch vóór, noch na de rechtspleging.

A.4.2. Wat betreft de niet-ontvankelijkheid van de prejudiciële vragen die door de Ministerraad is opgeworpen met betrekking tot de artikelen 481 en 482 van het Wetboek van strafvordering, gedraagt de verzoeker voor het verwijzend rechtscollege zich naar de wijsheid van het Hof.

- B -

B.1.1. In een eerste prejudiciële vraag in de zaken nrs. 6448 en 6449 wordt het Hof verzocht zich uit te spreken over de bestaanbaarheid, met de artikelen 10 en 11 van de Grondwet, van de artikelen 479 tot 482*bis* van het Wetboek van strafvordering, in zoverre zij de daarin beoogde personen het recht zouden ontzeggen om de regelmatigheid van de rechtspleging en van het te hunnen aanzien gevoerde onderzoek in de loop van dat onderzoek te laten controleren door de kamer van inbeschuldigingstelling, alsook het recht om, voor de kamer van inbeschuldigingstelling, een beroep in te stellen tegen beslissingen die zijn geweest door de onderzoeksmagistraat op verzoekschriften die zij aan hem hebben gericht, terwijl de artikelen 6 van de gewone en bijzondere wet van 25 juni 1998 tot regeling van de strafrechtelijke verantwoordelijkheid van federale ministers, respectievelijk van leden van een gemeenschaps- of gewestregering die rechten toekennen aan de voornoemde ministers.

B.1.2. In een tweede prejudiciële vraag in de zaken nrs. 6448 en 6449 wordt het Hof verzocht zich uit te spreken over de bestaanbaarheid, met artikel 13 van de Grondwet, al dan niet in samenhang gelezen met artikel 6 van het Europees Verdrag voor de rechten van de mens, van dezelfde bepalingen van het Wetboek van strafvordering, in zoverre zij de daarin beoogde personen het recht zouden ontzeggen om de regelmatigheid van de rechtspleging en van het te hunnen aanzien gevoerde onderzoek in de loop van dat onderzoek te laten controleren door de kamer van inbeschuldigingstelling, alsook het recht om, voor de kamer van inbeschuldigingstelling, een beroep in te stellen tegen beslissingen die zijn geweest door de onderzoeksmagistraat op verzoekschriften die zij aan hem hebben gericht.

B.1.3. De twee in de zaak nr. 6520 gestelde prejudiciële vragen zijn identiek aan die welke in de zaken nrs. 6448 en 6449 zijn gesteld, in zoverre zij betrekking hebben op de ontstentenis van een beroep, voor de kamer van inbeschuldigingstelling, tegen beslissingen die zijn geweest door de onderzoeksmagistraat op verzoekschriften die de vervolgte personen aan hem hebben gericht.

B.2.1. De artikelen 479 tot 482*bis* van het Wetboek van strafvordering, die deel uitmaken van boek II, titel IV (« Enige rechtsplegingen van bijzondere aard »), hoofdstuk III (« Misdaden door rechters gepleegd buiten hun ambt en in de uitoefening van hun ambt »), van dat Wetboek, bepalen :

« Art. 479. Wanneer een vrederechter, een rechter in de politierechtbank, een rechter in de rechtbank van eerste aanleg, in de arbeidsrechtbank of in de rechtbank van koophandel, een raadsheer in het hof van beroep of in het arbeidshof, een raadsheer in het Hof van Cassatie, een magistraat van het parket bij een rechtbank of een hof, een referendaris bij het Hof van Cassatie, een lid van het Rekenhof, een lid van de Raad van State van het auditoraat of van het coördinatiebureau bij de Raad van State, een lid van het Grondwettelijk Hof, een referendaris bij dat Hof, de leden van de Raad voor Vreemdelingenbetwistingen, een provinciegouverneur, ervan beschuldigd wordt buiten zijn ambt een misdrijf gepleegd te hebben dat een correctionele straf meebrengt, laat de procureur-generaal bij het hof van beroep hem dagvaarden voor dat hof, dat uitspraak doet, zonder dat beroep kan worden ingesteld.

Art. 480. Indien het een misdrijf betreft waarop een criminele straf is gesteld, wijst de procureur-generaal bij het hof van beroep de magistraat aan die het ambt van officier van gerechtelijke politie zal waarnemen en de eerste voorzitter van dat hof de magistraat die het ambt van onderzoeksrechter zal waarnemen.

Art. 481. Indien echter een lid van een hof van beroep of een ambtenaar die bij het hof het openbaar ministerie uitoefent, ervan verdacht wordt buiten zijn ambt een wanbedrijf of

een misdaad te hebben gepleegd, is de ambtenaar die de aangiften of de klachten ontvangen heeft, gehouden daarvan dadelijk afschriften te doen toekomen aan de minister van Justitie, zonder enige vertraging van het onderzoek, dat voortgezet zal worden zoals in voorgaande bepalingen is geregeld, en hij zal eveneens aan de minister een afschrift zenden van de stukken.

Art. 482. De minister van Justitie zendt de stukken door aan het Hof van Cassatie, dat, indien daartoe grond bestaat, de zaak verwijst hetzij naar een correctionele rechtbank, hetzij naar een onderzoeksrechter, de ene zowel als de andere aan te wijzen buiten het rechtsgebied van het hof waartoe het verdachte lid behoort.

Indien een inbeschuldigingstelling moet worden uitgesproken, geschiedt de verwijzing naar een ander hof van beroep.

Art. 482bis. De mededaders van en de medeplichtigen aan het misdrijf waarvoor de ambtenaar van de hoedanigheid als vermeld in artikel 479 wordt vervolgd en de daders van samenhangende misdrijven worden samen met de ambtenaar vervolgd en berecht.

Het eerste lid is evenwel niet van toepassing op de daders van misdaden en van politieke misdrijven en drukpersmisdrijven die samenhangen met het misdrijf waarvoor de ambtenaar wordt vervolgd ».

B.2.2. Het eveneens in de prejudiciële vragen vermelde artikel 6 van de wet van 25 juni 1998 tot regeling van de strafrechtelijke verantwoordelijkheid van ministers bepaalt :

« De regels van de strafrechtspleging die niet in strijd zijn met de procesvormen bij deze wet voorgeschreven, worden bovendien nagekomen ».

Artikel 6 van de bijzondere wet van 25 juni 1998 tot regeling van de strafrechtelijke verantwoordelijkheid van leden van een gemeenschaps- of gewestregering voorziet in een identieke regel.

Ten aanzien van de draagwijdte van de prejudiciële vragen

B.3.1. De Ministerraad voert aan dat het antwoord op de prejudiciële vragen kennelijk niet nuttig is om het geschil te beslechten in zoverre zij andere magistraten dan die met de hoedanigheid van rechter in de rechtbank van eerste aanleg beogen.

B.3.2. Het staat aan het verwijzend rechtscollege de bepalingen vast te stellen die op het aan dat rechtscollege voorgelegde geschil van toepassing zijn; de partijen zijn niet ertoe

gemachtigd die keuze ter discussie te stellen voor het Hof. Het Hof zou zich overigens enkel van een antwoord op de gestelde vraag kunnen onthouden indien het antwoord op die vraag klaarblijkelijk niet nuttig zou zijn voor de oplossing van dat geschil.

B.3.3. Zoals de Ministerraad opmerkt, betreffen de voor de verwijzende rechtscolleges hangende geschillen die aanleiding hebben gegeven tot de prejudiciële vragen die in de drie samengevoegde zaken zijn gesteld, dezelfde magistraat, die de hoedanigheid van rechter in de rechtbank van eerste aanleg heeft. Het Hof beperkt het onderzoek van de in het geding zijnde bepalingen derhalve tot die categorie van magistraten als bedoeld in de artikelen 479 en 480 van het Wetboek van strafvordering.

De prejudiciële vragen behoeven daarentegen geen antwoord in zoverre zij betrekking hebben op de artikelen 481 en 482 van het Wetboek van strafvordering, die de procedure betreffen voor de leden van een hof van beroep of voor een ambtenaar die bij het hof de functie van openbaar ministerie uitoefent, en op artikel 482*bis* van hetzelfde Wetboek, dat de procedure betreft voor de mededaders en de medeplichtigen aan het misdrijf waarvoor een magistraat wordt vervolgd. Die bepalingen zijn immers niet van toepassing op de voor het verwijzend rechtscollege hangende geschillen.

Ten gronde

B.4.1. De artikelen 479 en 480 van het Wetboek van strafvordering voorzien in een van het gemeen strafprocesrecht afwijkende rechtspleging voor de misdrijven gepleegd door de magistraten en door bepaalde andere ambtsdragers. Die bijzondere rechtspleging die het zogenaamde « voorrecht van rechtsmacht » inhoudt, is ingesteld met het oog op het verzekeren van een onpartijdige en serene rechtsbedeling ten aanzien van die personen. De bijzondere regels op het gebied van onderzoek, vervolging en berechting beogen te vermijden dat, enerzijds, roekeloze, onverantwoorde of tergende vervolgingen jegens de betrokken personen op gang zouden worden gebracht en, anderzijds, diezelfde personen hetzij te streng, hetzij met te veel toegevendheid zouden worden behandeld.

B.4.2. Krachtens het in het geding zijnde artikel 479 van het Wetboek van strafvordering is uitsluitend de procureur-generaal bij het hof van beroep bevoegd om de strafvordering op gang te brengen lastens de in die bepaling beoogde magistraten die ervan worden verdacht een wanbedrijf of een misdaad te hebben gepleegd.

Wanneer de procureur-generaal bij het hof van beroep een gerechtelijk onderzoek wenselijk acht, vordert hij de eerste voorzitter van het hof van beroep om de magistraat aan te wijzen die het ambt van onderzoeksrechter zal uitoefenen (artikel 480 van het Wetboek van strafvordering). Hoewel artikel 480 enkel de misdaden betreft, wordt aangenomen dat een gerechtelijk onderzoek onder dezelfde voorwaarden mogelijk is voor een wanbedrijf (Cass., 31 juli 1882, *Pas.*, 1882, I, 332). Na afloop van het opsporings- of gerechtelijk onderzoek beslist uitsluitend de procureur-generaal, zonder tussenkomst van een onderzoeksgerecht, over het gevolg dat aan de procedure moet worden gegeven. Hij kan daarbij een beslissing tot niet-vervolgung nemen, dan wel, wanneer hij van mening is dat er voldoende bezwaren bestaan, de zaak bij rechtstreekse dagvaarding bij het hof van beroep aanhangig maken, dat uitspraak doet in eerste en laatste aanleg. Enkel wanneer de procureur-generaal meent dat de zaak moet worden verwezen naar het Hof van Assisen, dient hij overeenkomstig het gemeen recht de regeling van de rechtspleging door de kamer van inbeschuldigingstelling te vorderen (de artikelen 217 en volgende van het Wetboek van strafvordering).

Zoals blijkt uit de rechtspraak van het Hof van Cassatie, is de kamer van inbeschuldigingstelling onbevoegd om toezicht op het onderzoek uit te oefenen met toepassing van artikel 136 van het Wetboek van strafvordering, alsook om kennis te nemen van een hoger beroep ingesteld tegen de handelingen van de onderzoeksmagistraat (Cass., 4 december 2007, *Arr. Cass.*, 2007, nr. 608; Cass., 4 december 2007, *Arr. Cass.*, 2007, nr. 611).

B.5.1. De wet van 25 juni 1998 tot regeling van de strafrechtelijke verantwoordelijkheid van ministers en de bijzondere wet van 25 juni 1998 tot regeling van de strafrechtelijke verantwoordelijkheid van leden van een gemeenschaps- of gewestregering (hierna: de gewone en bijzondere wet van 25 juni 1998) voorzien in een bijzondere rechtspleging voor de misdrijven gepleegd door ministers in de uitoefening van hun ambt dan wel buiten de uitoefening van hun ambt maar berecht tijdens de uitoefening daarvan.

Bij de aanneming van de regels inzake het « voorrecht van rechtsmacht » van de ministers heeft de wetgever het reeds bestaande stelsel van het « voorrecht van rechtsmacht » van de magistraten willen overnemen :

« Na de afweging van de alternatieven is men tot de conclusie gekomen dat het niet wenselijk is om uitsluitend voor de berechting van ministers een nieuw regime in het leven te roepen. Daarom wordt geopteerd voor het regime van voorrecht van rechtsmacht, dat vandaag reeds bestaat voor de rechters en andere personen, opgesomd in de artikelen 479 e.v. van het Wetboek van Strafvordering. De achterliggende filosofie van een dergelijk voorrecht van rechtsmacht lijkt immers perfect toepasbaar op ministers » (*Parl. St.*, Kamer, 1997-1998, nr. 1258/1, p. 5).

« [H]et regime van het voorrecht van rechtsmacht [wordt] van toepassing op ministers, overeenkomstig de voor magistraten geldende regeling (artikelen 479 en volgende Wetboek van Strafvordering), wat erop neerkomt dat de betrokkenen rechtstreeks door het hof van beroep worden berecht » (*Parl. St.*, Kamer, 1997-1998, nr. 1258/5, p. 6).

B.5.2. Hoewel de wetgever de stelsels van het « voorrecht van rechtsmacht » die van toepassing zijn op de magistraten en de ministers aldus op elkaar heeft willen afstemmen, bestaan er aanzienlijke verschillen tussen beide stelsels wat de regels inzake het strafrechtelijk onderzoek betreft.

Weliswaar wordt ook voor de ministers aan de procureur-generaal bij het hof van beroep de bevoegdheid voorbehouden om de strafvordering op gang te brengen, wordt het gerechtelijk onderzoek gevoerd door een magistraat die wordt aangewezen door de eerste voorzitter van het bevoegde hof van beroep en is uitsluitend dat hof van beroep bevoegd om de ministers in eerste en laatste aanleg te berechten (artikelen 103, vierde lid, en 125, vierde lid, van de Grondwet en artikelen 3 en 4 van de gewone en bijzondere wet van 25 juni 1998). Anders evenwel dan voor de magistraten, wordt voor de ministers na het afsluiten van het gerechtelijk onderzoek voorzien in een regeling van de rechtspleging door de kamer van inbeschuldigingstelling van het bevoegde hof van beroep, die kan beslissen dat er geen reden tot vervolging is, bijkomende onderzoekshandelingen kan bevelen of de zaak kan verwijzen naar het bevoegde hof van beroep (artikelen 9 en 16 van de gewone en bijzondere wet van 25 juni 1998). Voorts dient de procureur-generaal bij het hof van beroep, zowel voor de vordering tot regeling van de rechtspleging als voor de rechtstreekse dagvaarding, het voorafgaandelijk verlof te verkrijgen van het parlement waaraan de minister verantwoording

verschuldigd is of was (artikelen 10, 11 en 13 van de gewone en de bijzondere wet van 25 juni 1998).

B.6. De prejudiciële vragen hebben in de eerste plaats betrekking op bepaalde van die verschillen in behandeling tussen de magistraten en de ministers. Meer in het bijzonder wordt het Hof ondervraagd over de bestaanbaarheid van de in het geding zijnde bepalingen met de artikelen 10 en 11 van de Grondwet, in zoverre zij voor de magistraten van eerste aanleg niet voorzien in een tussenkomst van een onderzoeksgerecht tijdens het te hunnen aanzien gevoerde strafrechtelijk onderzoek, om toezicht te houden op de regelmatigheid van de rechtspleging en om als beroepsinstantie uitspraak te doen over beslissingen van de als onderzoeksrechter aangewezen magistraat, terwijl de gewone en bijzondere wet van 25 juni 1998 voor de ministers wel voorzien in een dergelijke tussenkomst van een onderzoeksgerecht. Voorts wordt aan het Hof gevraagd of de in het geding zijnde bepalingen aldus afbreuk doen aan artikel 13 van de Grondwet, al dan niet in samenhang gelezen met artikel 6 van het Europees Verdrag voor de rechten van de mens.

Gelet op hun onderlinge samenhang, onderzoekt het Hof de verschillende prejudiciële vragen samen.

B.7. Het staat in beginsel aan de wetgever te beslissen voor welke openbare ambten regels moeten worden vastgesteld die afwijken van de gewone regels van de strafrechtspleging teneinde de doelstellingen van algemeen belang te bereiken zoals die welke in B.4.1 zijn vermeld.

Het feit dat is voorzien in verschillende procedureregels in het kader van het stelsel van het « voorrecht van rechtsmacht » voor de magistraten en de ministers, houdt op zich geen discriminatie in. Van discriminatie zou slechts sprake zijn indien het verschil in behandeling dat voortvloeit uit de toepassing van die procedureregels een onevenredige beperking van de rechten van de daarbij betrokken personen met zich zou meebrengen.

B.8.1. Artikel 13 van de Grondwet houdt een recht in op toegang tot de bevoegde rechter. Dat recht wordt eveneens gewaarborgd bij artikel 6.1 van het Europees Verdrag voor de rechten van de mens en bij een algemeen rechtsbeginsel.

B.8.2. Zoals het Europees Hof voor de Rechten van de Mens heeft geoordeeld, vormt het feit dat de Staten doorgaans « voorrechten van rechtsmacht » aan de magistraten verlenen, sinds lang een praktijk die de goede werking van het gerecht moet verzekeren. Meer in het bijzonder betreffende de specifieke regels in België inzake het onderzoek, de vervolging en de berechting die het « voorrecht van rechtsmacht » impliceert, heeft het Europees Hof onderstreept dat die regels ertoe strekken te voorkomen dat, enerzijds, roekeloze, onverantwoorde of tergende vervolgingen zouden worden ingesteld tegen de personen op wie die regeling van toepassing is en, anderzijds, diezelfde personen te streng of met te veel toegevendheid zouden worden behandeld. Volgens het Europees Hof dienen dergelijke doelstellingen legitiem te worden bevonden (EHRM, 15 oktober 2003, *Ernst en anderen t. België*, § 50).

Het Europees Hof heeft overigens geoordeeld dat het « voorrecht van rechtsmacht » dat door de nationale overheden is geregeld, niet in strijd is met artikel 6 van het Europees Verdrag op voorwaarde dat de gewaarborgde rechten, die de begunstigde worden ontzegd, op redelijke wijze worden gecompenseerd door andere middelen (EHRM, 15 oktober 2003, *Ernst en anderen t. België*, § 53; 30 april 2003, *Cordova t. Italië*, § 65).

B.9. In afwijking van het gemeen strafprocesrecht voorzien de in het geding zijnde bepalingen voor de magistraten van eerste aanleg niet in de tussenkomst van een onderzoeksgerecht om, in de loop van het gerechtelijk onderzoek, toezicht te houden op de regelmatigheid van de rechtspleging en als beroepsinstantie uitspraak te doen over beslissingen van de als onderzoeksrechter aangewezen magistraat en om, bij het afsluiten van het gerechtelijk onderzoek, de rechtspleging te regelen.

B.10.1. Gelet op de logica van het geldende stelsel, waarbij niet is voorzien in een mogelijkheid van beroep tegen de door het hof van beroep gewezen beslissing, is het niet zonder redelijke verantwoording dat de wetgever evenmin heeft voorzien in een mogelijkheid van beroep tegen de beslissingen genomen door de als onderzoeksrechter aangewezen magistraat op de aan hem gerichte verzoeken, op voorwaarde dat aan de betrokken magistraten voldoende waarborgen worden geboden ter eerbiediging van het recht van de verdediging.

B.10.2. In dat verband heeft het Hof, bij zijn arrest nr. 131/2016 van 20 oktober 2016, geoordeeld :

« B.10.2. [...] »

De wetgever vermocht ervan uit te gaan dat, wat de magistraten van de hoven van beroep betreft, voldoende waarborgen worden geboden door het feit dat het ambt van onderzoeksrechter wordt uitgeoefend door een magistraat die daartoe is aangewezen door de eerste voorzitter van het hof van beroep van een ander rechtsgebied dan het hunne, door het feit dat zij worden berecht door de hoogste feitenrechter die behoort tot een ander rechtsgebied dan het hunne, en door de tussenkomst van het Hof van Cassatie dat moet beslissen over het gevolg dat aan de procedure moet worden gegeven. Zoals is vermeld in B.5.3, kan het Hof van Cassatie, uitspraak doende in raadkamer, daarbij beslissen dat er geen reden tot vervolging is, dan wel de zaak rechtstreeks verwijzen naar het hof van beroep indien er voldoende bezwaren zijn, of nog, bijkomende onderzoekshandelingen vorderen.

Aldus wordt aan de magistraten bij de hoven van beroep de waarborg geboden dat het Hof van Cassatie, zoals een onderzoeksgerecht in de gemeenrechtelijke strafprocedure, overgaat tot de regeling van de rechtspleging en daarbij de toereikendheid van de bezwaren en de regelmatigheid van de rechtspleging beoordeelt.

B.11.1. Uit de rechtspleging in de zaak voor het verwijzende rechtscollege blijkt evenwel dat, wanneer het Hof van Cassatie bijkomend onderzoek heeft gevorderd en de zaak te dien einde heeft verwezen naar de eerste voorzitter van een ander hof van beroep dan dat van het rechtsgebied van de betrokken magistraat opdat die een onderzoeksmagistraat aanwijst, de procureur-generaal bij dat hof van beroep bevoegd wordt geacht om bij het afsluiten van het gevorderde onderzoek te beslissen of de zaak al dan niet naar het vonnisgerecht moet worden verwezen, zonder dat ter zake een nieuwe beslissing van het Hof van Cassatie vereist is.

In zoverre er aldus bij het afsluiten van het door het Hof van Cassatie gevorderde onderzoek geen tussenkomst is van een gerechtelijk orgaan dat in het kader van een tegensprekelijke procedure overgaat tot de regeling van de rechtspleging en daarbij de toereikendheid van de bezwaren en de regelmatigheid van de rechtspleging beoordeelt, wordt op onevenredige wijze afbreuk gedaan aan de rechten van de betrokken magistraten bij de hoven van beroep en hun mededaders en medeplichtigen.

B.11.2. In de in B.11.1 vermelde interpretatie zijn de in het geding zijnde bepalingen niet bestaanbaar met de artikelen 10 en 11 van de Grondwet, en dienen de prejudiciële vragen bevestigend te worden beantwoord.

B.12. De in het geding zijnde bepalingen kunnen het voorwerp uitmaken van een andere interpretatie volgens welke de zaak, na het beëindigen van het door het Hof van Cassatie gevorderde onderzoek, aan dat Hof moet worden teruggezonden, waarvan de bevoegdheid in deze procedure vergelijkbaar is met die van een onderzoeksgerecht en dat in het kader van een tegensprekelijke procedure overgaat tot de regeling van de rechtspleging en daarbij de toereikendheid van de bezwaren en de regelmatigheid van de rechtspleging beoordeelt.

De vervolgde magistraat bij het hof van beroep en zijn mededaders en medeplichtigen beschikken dus over de mogelijkheid om eventuele bezwaren, nietigheden of onregelmatigheden op te werpen en desgevallend het Hof van Cassatie te verzoeken om bijkomende rechtshandelingen te vorderen.

In die interpretatie zijn de in het geding zijnde bepalingen bestaanbaar met de artikelen 10 en 11 van de Grondwet en dienen de prejudiciële vragen ontkennend te worden beantwoord ».

B.10.3. Wat de magistraten van eerste aanleg betreft, heeft de wetgever, door het ambt van onderzoeksrechter toe te vertrouwen aan een magistraat die daartoe is aangewezen door de eerste voorzitter van het hof van beroep en door erin te voorzien dat de betrokken magistraten door de hoogste feitenrechter moeten worden berecht, hun welbepaalde waarborgen willen bieden die een onpartijdige en serene rechtsbedeling kunnen verzekeren, overeenkomstig het in B.4.1 vermelde doel.

B.10.4. Zoals in B.4.2 wordt vermeld, is de procureur-generaal bij het hof van beroep evenwel als enige bevoegd om bij het afsluiten van het gevorderde gerechtelijk onderzoek te beslissen of de zaak al dan niet naar het vonnisgerecht moet worden verwezen. Aangezien er aldus bij het afsluiten van het gerechtelijk onderzoek, voor de magistraten van eerste aanleg, geen tussenkomst is van een onderzoeksgerecht dat in het kader van een tegensprekelijke procedure overgaat tot de regeling van de rechtspleging en daarbij de toereikendheid van de bezwaren en de regelmatigheid van de rechtspleging beoordeelt, zoals dat het geval is bij het Hof van Cassatie voor de magistraten van de hoven van beroep, doen de in het geding zijnde bepalingen op onevenredige wijze afbreuk aan de rechten van de betrokken magistraten in zoverre zij niet voorzien in de tussenkomst van een onderzoeksgerecht om, in de loop van het gerechtelijk onderzoek, toezicht te houden op de regelmatigheid van de rechtspleging en als beroepsinstantie uitspraak te doen over de beslissingen van de als onderzoeksrechter aangewezen magistraat.

B.10.5. De artikelen 479 en 480 van het Wetboek van strafvordering zijn bijgevolg niet bestaanbaar met de artikelen 10, 11 en 13 van de Grondwet, in samenhang gelezen met artikel 6 van het Europees Verdrag voor de rechten van de mens.

B.11. In afwachting van een optreden van de wetgever staat het, aangezien de in B.10.4 gedane vaststelling van de lacune is uitgedrukt in voldoende nauwkeurige en volledige bewoordingen die toelaten de in het geding zijnde bepalingen toe te passen met inachtneming van de referentienormen op grond waarvan het Hof zijn toetsingsbevoegdheid uitoefent, aan de verwijzende rechter een einde te maken aan de schending van die normen via de toepassing van de gemeenrechtelijke regels van de strafrechtspleging.

B.12. De prejudiciële vragen dienen bevestigend te worden beantwoord.

Om die redenen,

het Hof

zegt voor recht :

- De artikelen 479 en 480 van het Wetboek van strafvordering schenden de artikelen 10 en 11 van de Grondwet in zoverre zij niet voorzien in de tussenkomst van een onderzoeksgerecht om, in de loop van het gerechtelijk onderzoek, toezicht te houden op de regelmatigheid van de rechtspleging en als beroepsinstantie uitspraak te doen over de beslissingen van de als onderzoeksrechter aangewezen magistraat.

- De prejudiciële vragen behoeven geen antwoord in zoverre zij de artikelen 481 tot 482*bis* van het Wetboek van strafvordering beogen.

Aldus gewezen in het Frans en het Nederlands, overeenkomstig artikel 65 van de bijzondere wet van 6 januari 1989 op het Grondwettelijk Hof, op 1 februari 2018.

De griffier,

De voorzitter,

F. Meersschaut

J. Spreutels